

طالب دعا : محمد عرفان قریشی۔

قلم تے تلوار

قلم تے تلوار چہڑے وار و داری وار کیتے

راکو داری کھوہل دساں وار دات واری

قبضے اُتے ہتھ تے تلوار پہلا ہتھ کیستا

کہن لگی دیکھ کیہڑی ہتھو ہتھ ماری

سوت کے میان ادھنے سوت لٹی جان میری

کم سی کسوتا جے کسوتا ہتھ ماری

اُٹھی پھیر گج کے تے دسری جہان اُتے

گڑا اپنی بجلیاں دے سراں تے لشکاری

دھڑا دھڑا دھڑا اے دھڑا اُتے دھڑا پیا

دھڑاں نالوں سر سر دھڑاں توں اُتار دی

دھڑاں دیاں دھڑاں اگے لگ کے تے تسدیاں تے

(بجانب میں لکھی گئی عبارت)

دھاڑے پاوے لشکراں نوں دھاڑے جیسے مار دی
 ہتھو ہتھ وہیندیاں دے ہتھ پیرا ڈکیتے
 کیتے جیسے ہتھ خون ہتھاں تے گزار دی
 دیہن لگے دیہن جردوں دیہن لگی - دیہن جوگی
 وہن کیتے وہن تے سمندراں نوں تار دی
 پھٹ - پاڑ - چیر کے تے ڈکڑے ہزار کر دی
 چونہڑاں دے نال کدھرے ٹنب کے تے مار دی
 تخت والے تخت توں بے تخت ڈگے تختیاں تے
 تخت بخت روہڑ کے تے پھٹ تے پھٹکار دی
 بولی مار قلم تائیں بولی اے ہلارے دانگوں
 جانے تیری جھتی نی توں مارا کو وار دی
 میرے لیکھے لیکھ تیرے کوڑے نے ارڈیاں تے
 تیرے دانگوں کوڑیاں دے بھاگ نہیں سنگار دی
 کن نکت پائی اے سر سنی ایس منہ کالی اے فی
 شوکیں کیہڑی چوڑا تے گل نہیں وسار دی

مرد جو میدان دے اودہ جاندے نی جان نیوں
 کافی جیہی کافی جانے شان کی تلوار دی
 اُٹھی قلم اُٹھ کے تے نہاتی اے دوات درج
 چھنک چھنڈ پو منجھ کے تے پنڈے نوں سوار دی
 بیک اُتے ریک ماری لیکان لایاں بچ کے تے
 پان پت لاہی ساری تلی تے بلکار دی
 کہن لگی ونگی چیتی اُچتی نیویں بولنی ایس
 ادب تے لحاظ تینوں سار نہ گفتار دی
 کل جمتی گڈڑی تے اج اودہا دیا ہویا
 مور کھے توں سوچتے سہی آئی کپڑے دار دی
 لکھے پہلے روز مہیوں لیکھ بھاگ بندیاں دے
 موت داسا مان ہٹی کر توت بھیر وکار دی
 لیکھے میرے تار دے سمرکار دے دربار اندر
 نیویاں جہاں کوئی ہتھاں نہ انکار دی
 جگدے حساب دے کیسیا دے ٹوٹکے نے

سینے سارے کھوہل کے تے کاغذاں تے ماردی
 نظم تواریخ تے جُغرافیئے دے بھیت کھوہلے
 طب جفر و نشان دے لیکھے چمتکار دی
 آدوں جہان تائیں بول دی زبان میری
 کھوہل کھوہل دست دی بہادری سنسار دی
 اُچے اُچے ناویں جہیڑے ادھنادی تے گل ہوئی
 تیرے جیہی گلیک آدے ادھ بھی لیک ماردی
 دفتراں دے دفتراں نے آن کے گواہی دتی
 قلم پہلے روز توں ہے آدمی دے کار دی
 سچ جے پچھاؤندی تے آوندی نہ ساہمنے توں
 چلی جتھے قلم نائیں شان کی تلوار دی
 چُپ چاپ نسدی تلوار تے میدان دے
 قلم میری نظم نوں دی آن کے سوار دی
 جگوں باہری جھنجھم آئی اسے دھیان اندر
 نوکاں اکھیں دیکھی اسے تلوار جتھے ماردی

سُوج دے جھلکارے

چڑھدیوں سردار آؤ نا جگ دے جگان والا
 تار یا سنسار سارا تارا ڈھلکاں ماردا
 چڑی پئی چوہکدی اے کوئی ایسے آؤن والا
 کندھ وچ دتا ہویا بیسنڈا وی پکاردا
 ٹھنڈیاں ہوا داں برتے ہو پکھا جھدی اے
 مہکیا جہان کھڑیا پھل جیوں بہاردا
 ویرلا ویرلا ٹاواں ٹاواں سماں جیہیا دیکھدا اے
 نور بھریا تھال کوئی سُتیاں توں واردا اے
 دیوے پئے سہکدے تے بھلیاں وی مات ہویاں
 چودھویں دا چن دوروں اکھیاں جھمکاردا

نور دا ظہور ہو یا دُکھ درد دُور ہو یا

نشہ سارا چور ہو یا رات دے خسار دا

بُھکھ ننگ جال دے نے جالیاں دے سٹون والے

چرخیاں دے پھیر میٹھاں پھیر بے ہزار دا

چکی جدھی چل دی اے چلدا جہان اوہدا

چلیا جہاز بے مدھیانی دی گھمکار دا

لگڑاں نے بانگ دتی چنگ دی پٹاخ اُٹھی

اُٹھو لو کو من کے تے حکم جھقیدار دا

بگل اُتے بگل ہوئے کاواں رولی آن پانی

نیڑے نیڑے آن لتھا ڈیرہ شاہسوار دا

اگو ڈالی لین چلے باغ۔ باغ۔ باغ ہوئے

بوٹا بوٹا۔ بوٹیاں نوں سینتاں بے مار دا

ٹہنی ٹہنی ٹہنیاں تے پھلاں نوں پیار دیوے

پُھل پُھل۔ پُھل بہندا کپڑے سوار دا

پتا پتا پتہ دیوے پتی آیا پت دا اے

7112
کلی کلی کلی اُتے تخت کسے ناردا

پُنکری پُنیری دی بھنبیری دانگوں اڈری اے

دیل دیل دیلا تگے ویلے دی سرکاردا

بُلبلال اگوال ہوياں کوئلاں وی نال ہوياں

مورتے چکور پچھوں وا جاں پیا ماردا

چڑھدیوں شکاری آیارات داشکارے کے

کرن کرن سٹ کے تے سونا چاکھلاردا

رنگ روپ شان والا دھپت چھاں بہنان والا

نہی دے ہنڈان والا تار یا کرتاردا

نور دے دسان والا کھنڈ سینے پان والا

ستیاں جگان والا آیا بانہہ ہلاردا

اُپے اُپے محل اُتوں کھریاں دی پہل اُتوں

جھرنیاں تے کھنڈراں توں ہتھ چا پَساردا

باہر جنہوں دیکھیا نہ گھر دگھری ڈھونڈا اے

بوہے بوہے آن کے تے جھاتیاں جے ماردا

وُھپ دا تریل اُتے ہٹلی ہٹلی آئی جاناں

موتیاں دے فرش اُتے چلنا سرکار دا

ہری ہری زمین اُتے موتیاں دے ہار مُٹے

مخملوں دے تھان کھوہے بادلا بازار دا

وُھپ جنہوں اکھ دے اد جان تے جہان ایہو

پال دا جہان تائیں اکھ نہ جھمکار دا

جادو کئی جائدا اے مُردیاں نوں جان پائے

چاک کے سمندراں نوں سیراں تے کھلہار دا

دڑہ دڑہ رنگ روپ شان ایہو رکھدا اے

اکھ والا جان دا اے جوہر اُستکار دا

ایہو جھے دان لکھاں آدمی دی جان اُتے

پھیر وی نادان ہمدَم شکر نہیں گزار دا

کالارنگ

لکھ دیاں سیاہی وچوں روشنی اچنبہ دیکھی
 چت چیتے مول نہ سی بول جو پکار دی
 چتا ترے سینے دی سیاہی کو لیں گھٹ کالی
 بُری طرح دیکھیا اسی گولی تے نہیں مار دی
 گورے گورے مکھڑے تے خال دا خیال آیا
 خالی جانی مول ناہیں گل ہے دپار دی
 کالیاں نوں رو دینگا جان چٹیاں دا زور ہویا
 جانے تیری جُتتی تیرا کم کی سوار دی

پھل پھل پھلاں اُتے بُبلاں نے بولی ماری

بھوری والے بھورتائیں سار کی بہار دی

کالا کالا بھور جانے بُبلاں نوں بُلیکے نے

پھلاں والی باسشنا پر دہنی دن چار دی

دھپ دی سر دپ میرا چاننا دی روپ میرا

انبروں پتال تائیں ناری نور نار دی

کالی کالی دھیری تینوں دھیریاں ہزار دیوے

اکھیاں دے دیوے اندر مٹیوں ڈھلکان مار دی

مُل سارے روپ دائیں سندر سر دپ ناری

بچھنیٹیں جے گل میتھوں صاف توں دھار دی

ہمدم اکھیں میٹ کے تے ویکھ جے گیان ہو دی

لکھاں جیہی جوت تیرے اندر دں چمکار دی

استری داماں

دھن اوہرے بھاگ جنہوں ملی اے جہان اُتے
 عقل اُتے حُسن دے کمال نال استری
 ست دی سوغات سانوں گھلی اے پر ماتھانے
 دودھ پُت پت اتے مال نال استری
 چھڑے دی تے زندگی بھی موت پٹی جا پدی اے
 تار دی اے جگ تے خیال نال استری
 حوراں تے اپشراں نے سُکھ دیاں بھیاں ہونا
 کٹ دی کلیش سارے نال نال استری

مور وانگوں چلدی اے راگ ایہدے پیر مٹھیاں

جانڈیاں نوں موہی جاوے چال نال استری

گوئندی ہزارے وانگوں بولیاں ہزار بولے

بولدی دی بولندی اے تال نال استری

سندر تا دی مور تی پریم رس جانڈی اے

وال وال بندھی اے وال نال استری

دیویاں دی دیوی کوئی دیوتاں توں گھٹ ناہیں

شواں نال استری گو پال نال استری

سوہل تے ملوک ایہنوں چھپی ہوئی آکھدے تے

گالی جاوے گھدے آبال نال استری

خوشی نال بستدی تے مہکدی اے پھل وانگوں

دگر دی اے رنج تے ملال نال استری

بھجیدی بھسیالی دی تے ہانڈی دی چوراہے وچ

عمر ساری کٹ دی بھیال نال استری

علم تے لیاقتاں واماں جوہیں آدمی نوں

بھری ہوئی حُسن دے کمال نال استری
 مرداں دی تے گل ایویں ٹرکھی پھٹی جا پدی اے
 بول دی پریم دے اُبال نال استری
 دُور پیا جا پدا اے نور دے گلاس وچ
 اُچھل دی اے حُسن دے کمال نال استری
 گودڑی دیوچ بھی ادوہ لال وانگیوں بولدی نہ
 کٹ دی سیال جیہڑی شال نال استری
 نعمتیاں دے ڈھیر اوہدی بھکھ نہ مٹان جو گے
 رنج دی یریم دی روال نال استری
 پتی دی تے مٹی دی کُٹالی دی جہاں اوہنوں
 بدل دی نہ سونے دے بھی تھال نال استری
 لنگی کُھوکی والا اوہنوں راجہ پیا جا پدا اے
 پریم دی نہ موٹراں دی پال نال استری
 کسے دیاں ساہٹریاں تے پائیاں دے مان اوہنوں
 مست رہندی اپنے ای حال نال استری

کے دی بھی چو پڑی نوں دیکھ کے تے ترس دی نہ

کھائی جاندی رُکھی سُکی وال نال استری

ستی نوں تے پتی اُتوں ستی ہونا دور ناہیں

جان اُتے کھیڈ جاوے گھال نال استری

پتی دا دی روگ سارا او سے دیلے دور ہووے

چہرہ جدوں پوہنج دی رو مال نال استری

پتی دی امیری اُتے مان تے گماں لکھاں

او سے طرح دست دی کنگال نال استری

بدھی ہوئی حکم دی اے پتی جتے آکھ دیوے

لگی رہندی او تھے اسی دوال نال استری

مول سارے جگدا اے دیو اپیا جگدا اے

دیکھی جدوں گہو تے خیال نال استری

ہمد جنہوں آن تے ایمان دا دھیاں ہووے

بدلدا نہ جاگ اُتے۔ نال نال استری

دیوالی

روشنی جہان اُتے لوک تے پر لوک جاگے
 رام جانے رام کشتہ دیکھدا دیوالی اے
 دیوتیاں دی روپ رنگی نور دا ظہور دے
 دیویاں دی دیوی کوئی وڈی لاٹاں والی اے
 دستیا جہان سارا اینج پیا جا پدا اے
 دیوے دیوے بیٹھے نے دیوالی جنہاں بالی اے
 جیون بوٹی لگی ہوئی کوٹھیاں پر کوٹھیاں تے
 بوہا چنا باری تے نہ چھتجا کوئی خالی اے
 شام رنگ چھو کری نے ٹھاٹھ کڈھی جا پری اے
 جھل جھل کردی پی دیویاں دی جالی اے
 تاریاں میل آیا شہر اُتے شہر دے
 دیوتیاں نے دیوے دیوے شان چاڑھ کھالی اے
 ناو نالی پاو پانی دیویاں دی پالی لائی

بھرے نے بنیرے جھٹے کندھاں تے بہالی اے
 دیوے پٹے بالدے یا لال پٹے اچھا لدے نے
 ہیریاں دی کھان کوئی ہتھ آدن والی اے
 نہر چھپڑ تال جھٹے روشنی دے دیہن چلے
 مجھ کچھ پونگ نے دیوالی جویں بائی اے
 تاریاں تے دیو یا ندے پانی تے جہاز لیتھے
 لالاں دی زمین اُتے بھری ہوئی تھالی اے
 جھاتی جھٹے مارنا میں دیوے دیوے جا پدے نے
 سڑکاں تے بازاراں اندر کیہڑی جگہ خالی اے
 دوہیں پاسیں پانی اندر ڈیوٹ مالا بائی جائے
 میرے بھانے رُہڑی جاندی گندی جیہی نالی اے
 جھاڑتے فنوس کدھرے بجلیاں دانر دوتے
 فرش تے بھی دیویاں نے لاٹ چا دکھالی اے
 ذرہ ذرہ تار یا ندے وانگ ہے زمین اُتے
 خالی نہ دیوالی کولیوں اچ کوئی کھالی اے

بارغ دے ٹھہنیاں دی بال کے دیوالی دسی
 پتے پتے لگی ہوئی پالی اُتے پالی اے
 ہیریا ندی لام ڈوری لگی جاندی باسروئے
 اگوں کوئی آون والا دیندا جیوں دکھالی اے
 موتیاں دی جڑت ساری مینا کاری جا پدی اے
 بچھدے بچھاندیاں دی بالی ڈالی ڈالی اے
 اُدے نے دیوے یاں تے تارے لٹھے آوندے نے
 بالدا دیوالی پھر دا بانمانا یاں مالی اے
 وہم تے خیاں میرا دیوے پیا بالدا اے
 سچ دا خیال سمجھیں بھل نہ خیالی اے
 اکھیاں نہ دے دیوے اندر دیوے دیوے جا پدے نہ
 اینج پیا جا پدے میرے اندر بھی دیوالی اے
 چکھ پوندی آوندی تے نیریا نہ دے داندے
 تیکدا بھان پوہا پل دی دوندی اے
 دیوے نہ ہنیریاں تے میرے ڈھکال مارے نے
 شکیا دے دیوے ہنیریاں تے دیوالی اے

یاستار تے ستار

ہتھ لگدیاں سار سار بولی
 اک اک تار اندر سو سو تار بولی
 ہٹی تار جاں دلانندی تار ہٹی!
 تار تار کرتار کرتار بولی
 جہدوں تار کرتار کرتار بولی!
 یا ستار ستار ستار بولی
 ہر اک بول اندر تیرا بول ہمدم
 تیری بولی توں داری ہزار بولی

دودھوا

مویا پتی بے پتی جہان آکھے
 آن فان دج ہوتی بے آن دودھوا
 اُجڑ گیا سبھاگ دا باخ سارا
 وندے بھاگ دج ہوتی دیران دودھوا
 دتی بال اُبال ہے زندگی دا
 بالی عمر بے اجے جوان دودھوا
 کونیاں والیاں کواریاں ہون جتے
 ہودے کوئی نہ ایس جہان دودھوا
 نکھیاں ۲۲ شنگار نے خورتاں دے
 چٹا کپڑا کدی نہ پان دودھوا
 میلے دیس اُداس غلین صورت
 کھلے کیس تے حال حیران دودھوا
 دالی پناں دالی کن کھان لگی

کھان پین نوں پیندی اے کھان ددھوا
 تکتے بہتہ دل - دل تقدیر دے نے
 پہنچی جیوندی جان مسان ددھوا
 شکھ چین کھتے ڈیلے اکھیاں دے
 دیکھے پاڑ کے پاڑ جہان ددھوا
 اکھاں ساہنے پتی دی موت ہر دم
 آٹھو پیر رہندی نموں جہان ددھوا
 جھولی چنگ چو اتر ٹی نال دارو
 دھکھی جان والی دھکھی جان ددھوا
 پاک پتی دی دیکھ کے ہٹے ہو کے
 یاد یاد اندر دیندی جان ددھوا
 ایہہ نموں کہن تصویر ادا سیایاں دی
 صورت غماں دی غماں دی جان ددھوا
 لکھا بڑی گھٹناں دی جان دھج جان تاہیں
 لکھا روگ نہ کرے بیان ددھوا

دلی آگ نہ بجھے گی شہر توڑی!
 کیتی اپنی بند زبان دودھوا
 دانواں دُولاں نہ چاد پردا کوئی
 رکھے بچ نہ بچ دا دھیان دودھوا
 بدھی قول دی جدھی نلام بیسی
 دوسے پتی تے سی گھمراں دودھوا
 ادب سے واسطے ہوئی اغیر دُنیا!
 دُنیا واسطے قہر طوفان دودھوا
 پیتی بنساں سواد نہ زندگی دا
 تخت بخت نہ مول ہنڈاں دودھوا
 ہمدَم ہوں بے کدی خیال واسطے
 گھران بوج نہ مول ہنڈاں دودھوا

ملاپ

— — — — —

بندی صفرے دی کیہڑے شمار اندر
 ملے پینے نوں ہور سشمار ہووے
 اک اک تے دو نہ نوں کہن یاراں
 دو یاراں دے ہیٹھ ہزار ہووے
 اکھیاں والیو ذرا خیال کرنا
 دو ہاں اکھیاں نال بہار ہووے
 ہمدم میل ملاپ ہے زندگانی
 سارے بو آباد سنسار ہووے

رَبْدِی شَان

کوئی فلسفہ دان استاد بھارا
 بیسی جنگل دے دج تیران بیٹھا
 سونے ونڑی دیہی زوں خاک کر کے
 کسے خیال اندر منو جہان بیٹھا
 اوج نیچ زمانے دی زیر کیتا
 مویا فاقیا اندا تانبہ تاسس ہویا
 بچہ نال سی بھسار مہبتاں دا
 ساہواں باپ دے سامنے آن بیٹھا
 ابا کہندیاں باپ دا ہتھ پھڑیا
 تے کجھ ہتھیاں تے سر جوں جمان لگا
 پتر نال گئے رکھے جوڑ کے تے

کوئی دُردی گلِ سبھسان بیٹھا
 ہتھ چپنک کے جھڑکیا بال تائیں!
 او بدی گل دے دل نہ خیال کیتا
 لوڑ مقوڑ اندر چکنا چور ہويا
 لتے دیہن اندر بے دھیان بیٹھا
 بچتے چور آندے گئے ڈھونڈ کے تے

آیا پھیرا وہ پریم دی تار اندر
 بناں پتھیاں باپ دا ہتھ پھرنیا!
 دردی دُکھ تے درد و نڈان بیٹھا
 پتر رکھ کے باپ دی تلی اُتے
 خوشی نال گیشا پھڑکے بولیا اے
 آبا جیہا - اللہ میاں دیکھ دا اے
 اوہ دیکھ اُتے آسمان بیٹھا
 دُکھا باپ تے بچتے نوں نظر بھر کے
 او بدی خوشی دا انت حساب نہی

کہیں لگا ہے سمجھ دی کیسڈ ساری
 مولا دیکھو دا اپنی شان بیٹھا!
 اکتے میں آں گتھاں نیامتاں نے
 تھوڑی گتے ہزار مجبوریاں نے
 تے اک ایہ دے گیٹیاں ڈھونڈھ کے تے
 جا پے تخت آتے سیماں بیٹھا!
 ایناں کہن دیاں ہور خیال ہوئے
 کھلی اکھ تے ترست گیسان ہویا
 پتھر چکیا سروں تقدیر دیوں
 ہمد م رب دا شکر بجان بیٹھا!

مکھی

مکھی جیڑی ماکیوں دی ڈومنے دی بھین ہووے
 اوہلے رکتے اکھیاں توں چھتا چاہنا وندی
 ہولی ہولی چھتدی اسے چھت تے ہزار چھتاں
 بوہ چنے باریاں تے چھتے چا دو ماوندی
 جانی جالی جمال کے تے جال جاں تیار کردی
 جھلے بندے لوک جھلی وند جو دکھا وندی
 دڑی دڑی ڈاٹ کے تے دڑا تے دڑ پھیرے

جوڑی جوڑی جوڑ کے تے جوڑیاں پھراوندی

میچل اُتے میچل تے حویلیاں اُساری جاوے

بارے بار دستا دربار جتھے لاوندی

موتیان دے فرش کیتے پیریاں دی جڑت ساری

مینا کاری دس کے تے ہوش پیا بھلاؤندی

دستیاں ہزار اوتھے دستا ہزار دسے

دستی خدائی تے خدائی ولی آوندی

بھو بھو دیہندیاں جہان چا آباد کیستا

صوبہ صوبہ ونڈ کے تے صوبے چا بہاوندی

دس دپانی ستاؤں ستائیں کمر دیاں سر کردیاں نوں

نیویاں جہاں رانی پھُلی نہ سساوندی

شادی ادھری چلدی نچایاں نہ بہن دیوے

جتھے بندی جتھیاں نوں محنتاں سکھاوندی

کم کار چلدے نے زور کار خانیاں دے

ہجک دے دیہاں سارے جتھے تے چلاوندی

بچیاں نوں دین والی بچیاں نوں پال دی اسے
 بچے جیہڑی کار و توں پہرہ چا سنا وندی
 پھل پھل پھول کے تے پتے پتے پتے لادے
 ڈالی ڈالی اڈ کے تے ڈالیاں سجا وندی
 اچھو پہر ڈھنڈھائی کڈھ پانی لائی رکھے
 نالو تالی پالو پالی مشکیاں لٹکا وندی
 چتر تے چالاک دور آدی جہان آتے
 ایہنوں دی دماغ و توں چھلکے تے بہا وندی
 جدی نشتی سیکھیا جو کیمیا دا لٹکا اسے
 شہر دے جہاز لہ لہ کے پہنچا وندی
 سکھ تے آرام و ڈار شانتی دے واس ورتے
 آپوڑ ماییل کے تے میسل چا ملا وندی
 اگو جیہا جاندی اسے جان تے جہان تائیں
 زندہ رکھے زندگی نوں زندیاں بنا وندی
 میلی اکھے آن کے تے ایہنوں کوئی دیکھ جائے

مکھی مکھی اُڑ کے تے ۔ اکھیاں دکھاوندی

نیزیاں دے دار اوہرے ۔ کالجے توں پار مہندے

رچھ جیہے سور مے نوں ہتھاں تے پھاوندی

مکھی جتھوں ہلدی اے ہلدا جہان سارا

اکھ دے پلکاریاں تے مار چلی آوندی

چھت جیہاں پھوٹکاں نے جگ نوں ہے پاڑوتا

جھتے بندی جتھیاں دی ۔ زندگی کہاوندی

اوس گھاس اپنا بھی ڈوسنے دے وانگ رکھے

دکھا، ورد، پیڑ کوئی بھیڑ نہ ستاوندی

اُدم ایہنوں اکھارے نے چھت لے جہان ہدم

چھتے والی چھتیاں نوں ویج کے ہے آوندی

چھوٹ چھات

کتے پٹے جھگڑ دے تے رگڑ دے سُن آدمی نوں
 بدھ مُرت مول اینہوں کوئی ناہیں بپ دی
 چھوٹ چھات جات پات اوچ نیچ سوچدا اے
 آدری برادری نہ منق دا اے باپ دی
 آپوڑتا جان دا نہ میل تے ملاپ ^{بھجے}
 پھٹ دے پواڑے سارے گنڈھ ایہو پاپدی
 جا پدا اے مورکھاں دا داس آس پاس ہویا
 ہو دے گی جہان اُتے قوم کوئی آپ دی
 مینوں کتے دیکھدا تے آیا کُتا تکت کے
 کہن لگا سدھیرا جھٹا ای کروڑ دا
 دھکیا بہیرا کُتا ہلیسا نہ پتیرے توں
 بگے بوٹی توڑ دا بے ہتھ نہ یں جوڑ دا

بولیا جے اُپتے نیویں بول تے کبول بولیں
 بیٹی تیری جان دے تے جانوں ناڑ ناڑ دے
 ودھا نکلی آپو دھاپی دیر تے درودھ لکھیاں
 بھائی دا دریغ کاہدا ہتھیں پگڑ پار دے
 جڑھ دیو کچھریاں تے ویریاں نوں مال دیو
 دوہڑ دے کمایاں نالے کالجے نوں ساڑ دے
 پیسے والے آدن تے دھواؤں، بھادیں پیر ہکے
 رینواں جنہوں دیکھدے او ہتھیاں تے لتاڑ دے
 آگ کے جواب دتا سبھونکنا کر تو ت تیری
 کبھری ساڑی ناڑ ہی توں جان دا پچھان دا
 دیر تے درودھ بھتے کھول کھول دسناں
 دل تینوں آندا نہ آپ کٹھا کھان دا
 کہن لگا کٹھا کھانا جانداں تے بولدوں نہ
 توں تاں سچ کہن والا کول نہیں بہادندا
 ہتھیاں دی پکائی ہوئی دوہے دے ہتھ جاوے

دیکھاں وڈی چھوت والا ہتھ دی نہیں لادندا

نلکیاں دی میل کھی چھڑیاں دے گھول پیویں

پھیر نہ اچھوت تائیں کھوہاں تے چڑھاوندا

کھتے تیری چھوت جاوے لاریاں تے یل اُتے

پوہڑا تے چھیار جتھے جھاڑ کے بہاؤندا

سج بے پچھاؤ نایں رہیں تاں آخری آدمی توں

کوئی بھی توں گل کیستی عقل تے شعور دی

ہندوں بے خیال والا سوچدوں دھیاں نال

کھول کھول دسنائیں سوجھ تینوں دُور دی

بولیا میں مشیر ہو کے آگیوں توں سوجھ والا

ہڈی اُتوں جھگڑ کے تے پنڈاں نوں اُجھاڑا

کُتے دا اے کُتا دیری نوک ایہو اکھڑے تے

آوندے باندے کُتیاں توں کُتا رہوے تاردا

آوے کوئی آدری نہ کسے دی برادری دی

ڈرا مُنہ بناوے پھہڑا دند اوہدے جھاڑ دا

ہووے کون آؤن والا - کوئی تیری گھور اندر
 گتتا نہیں گتے نوں نہ ایسے ویسے پاڑ دا
 ہتیا تے ہتس کے تے گتے نے جواب دتا
 ایناں میں دی جاننا نہ کوئی تیری شان دا
 آپتے آپتے نادیں تیرے مولی کیہڑے باندی میں
 نامہ نیماں دیکھیا نہ کوئی تیرے تان دا
 سچ جے پچھاؤنا میں گالسا میں قوم تائیں
 بدھ مت کوئی تینوں مول ناہیں جسا پرہی
 چھوت چھات جات پات اور نیچ سوچنا میں
 آوری برادری نہ منا میں باپ دی اے
 آپور تا جان دا نہ میل تے ملاپ سمجھے
 پھٹ دے پوائے سارے گنڈھ ایہو پاپدی
 جا پیدا اے مورکھاں دا واس آس پاس ہویا
 ہووے گی جہاں آتے قوم کوئی آپ دی
 رونا میںوں آدنا اے چونکیاں نوں دیکھ کے تے

مینوں اوستے کوئی دی نہ ہنگداتے ہوڑدا
 اکھیں سدا دیکھنا یں روٹی جویں سٹ دے او
 ہووے بھاویں لاٹ پیا ڈوروں ہستہ جوڑدا
 چھوت چھات ذات پات اوتھینج قوم کھڑی
 کُتے کواں دی دور بھیڑا سمجھیا انسان نوں
 دھن اوہدا حملہ جو پاپیاں دے پاپ ڈھلے
 اکو جھیا جان دا اے ہندو مسلمان نوں
 چستر پادیں ساریں نوں اکو جھیا پالدا اے
 ددھ پُت پُت اکو آن پین کھان نوں
 اکو جھیاں صورتاں تے کت تک رسیں دتے
 ادھو سارے وستدا دسا وندا جھان نوں
 نیٹیاں دیاں نہر جادیں موری کولوں میلی ہووے
 پانی دا کی پتیا جھان جتھے نہسا وندا
 جہنم اوہنے کھٹیاں تے دٹیا کی بگڑا تے
 دستہ ہووے رتہ سے دیر دا بو پانہا

کک

پالا دھوپ نہ جھکھڑتے مینہ ڈھکا
 ڈھکی رات انھیری نہ چانی ایس
 نہجن والیاں نوں لہراں اٹھیاں نے
 توں کی قدر اناج دی جانی ایس
 مٹی پٹ کے کیریاں بنی کیرے
 وڈھن والیاں گھراں نوں آئی ایس
 بھکھی اکھلی چھج پیا یکدا اے
 سینہ چھانی دا ہو یا چھانی ایس
 چکی ہوئی پتھر چکیا جگ بہرتے
 ماتری پاؤتے داہڑ دی پھر دیوے
 لویا تکرسی پئے منہ اوکے سے
 لکھاں بین بھکتے ترے شہر دیوے

گناہ دی یاد

ساری عمر جو کیتیاں پیش آیاں
 پیاں جان تے خون گزار دیاں
 جھٹے دوسرے جاں کدی یاد آدن
 جاندی جان تے ہوش دسار دیاں
 لکھاں آن مصیبتاں گرد ہو یاں
 ابے ہو رہی جھساتیاں مار دیاں
 دھیری آکھ دی دھیر نہ دین جوگی
 کی شکاں تیاں مئے کسے یار دیاں
 اکھیاں اگے بھنیریاں بھون پیاں
 پنجن پتلیاں نور تے نار دیاں
 کلیاں دانگ ہستن میری بیگلی تے
 پون ہلکلی تے گدا مار دیاں

مٹی کمر گناہ دے بھار ہیٹھاں
 قدم قدم تے لوڑ سہاریاں دی
 عقل فکر تے ہوش تدبیر چلی
 بہمت کوچ کر گئی اسے واریاندی
 سینہ چھاننی ہو یا د جو د کھولے
 مٹی پٹی نے خوب چسار یاندی
 چلو چلی دی ہی آواز آوے
 اک دوئی نوں سنتیاں ماریاں
 اکھاں اگے بھنیریاں بھون پتیاں
 پنچن پتلیاں نور تے نار دیاں
 کلیاں دانگ ہن میری بیکلی تے
 پون ککلی تے گدا مار دیاں
 جو کچھ بولیا بولیا آن سا ہواں
 جنہوں ڈٹھا اوہ دیکھنوں رہ گیا میں
 ایسا اٹھنا بیٹھنا دور ہویا
 ساری عمر دے واسطے بہہ گیا میں

ویلا سمجھیا کر نیاں بھرنیاں دا
 جیوندی جان ہاں جان تے سہ گیاہیں
 میرے وقت بے کوئی کر توت ہندی
 کاہنوں اینیاں طاقتاں مار دیاں
 اکھاں اگے بھنیریاں بھون پتیاں
 پنجن پٹلیاں نور تے نار دیاں
 کلیاں دانگ ہسن میری بیکلی تے
 پون بیکلی تے گدا مار دیاں
 پونجی آس اُسیدی ختم ہوئی
 زیور صبر دا اکے چھیر یاہیں
 بھریے پیٹ بھاویں بچے ہو جہیے
 جھگڑا روز دا انت نیڑیاہیں
 سودا صبر دا کوئی نہ پچھدا اے
 اٹسا جان تے دکھ سہیر یاہیں
 چکے کوئی نہ آدنیاں پونیاں توں
 ہویاں حالتاں ہور بازار دیاں

اکھاں اگے بھنیریاں بھون پتیاں
 پنجن پتلیاں نور تے نار دیاں
 کلپیاں وانگ ہسن میری ہیکلی تے
 پون کلکلی تے گدا مار دیاں
 ایناں رنگاں دارنگ کجھ ہور دے
 میرے دال سیاہ سفید ہوسن
 حقوڑے دناں نوں جا پرا دند میرے
 سچے موتیاں وانگ نا پید ہوسن
 کئی وار بے ہوشیاں ہونگیاں
 سچن زندگی توں نا اُمید ہوسن
 ہمدَم جان دے ناں اسی جان گتیاں
 ایہہ نشانیاں آخری واردیاں
 اکھاں اگے بھنیریاں بھون پتیاں
 پنجن پتلیاں نور تے نار دیاں
 کلپیاں وانگ ہسن میری ہیکلی تے
 پون کلکلی تے گدا مار دیاں

رنگ لیا و گی موت پرانیانندی

پناں پیتوں مست ماں جان میری
 لٹھی - چڑھی نہ تیرے میخانیاندی
 تھوڑے دنوں فوں حالتاں ہو رہوسن
 مستی دور نہ سمجھ مستانیاندی
 کتے رہن گے تیرے دیوانِ خلنے
 شنی گئی جے کتے دیوانیاندی
 صبح ہندیاں شمع وی نہیں ہدم
 رنگ لیا وے گی موت پرانیانندی

ہمدم خاک ہو جا خاک مالکی اے

چلے حکم کل روئے زمین اُتے
 تخت بیٹھن نوں سیر نوں پالکی اے
 گلشن وِچ محل تے پہنچ مَخل
 فیل شتر گھوڑے سُتے نالکی اے
 چہرے دعوے خدائی دے بہرے سن
 آج اوہناں دا دیکھ بوحال کی اے
 ساڈے تِن ہتھ زمین کر توت ہِکلی
 ہمدم خاک ہو جا خاک مالکی اے

لگے

لے گئے دین ایمان گیسان ساڈا
 لے گئے راج ساڈا پائی پائی لے گئے
 آن دھن لے گئے دودھ وہیں لے گئے
 دشمن ہونجھ کے ساری خدائی لے گئے
 کناک پڑل کپاہ نہ گھا چھڑیا
 کھٹاں تیک بھی لاکے قصائی لے گئے
 ویسی کفن نہ ہند انیسب ہدم
 کبں سٹ گئے ریف تلامی لے گئے

سن دی میل اتار

دھوبی کپڑے دھونڈیا۔ دستیں بہت ہشتیار
کپڑے دھوویں بگدے۔ سن دی میل اتار
ہمد

بھوڑ

لو ہے وانگوں لکڑی نت پاوے کھوڑے
کھوڑاں موڑاں موڑاں۔ پر منہ نہ موڑے
پہل جدوں منہ میٹیا۔ ہمد در وئی
سپے پھا تھا پیاردا۔ پتی نہ توڑے

جو دم گزرے واہ واہ

گزرے گذری سوچ کے نت چنتا کھاوے
 آوندی آفت ویکھ کے - پیئے لیندے ہاوے
 چنتا دا گھن جانوں - جانوں لے جاوے
 گذری جان دی زندگی - بے ارستہ سدھاوے
 سوچاں ہاوے جانے - ٹوں بھل پُرانی
 جو دم گزرے لا بھدا ہمد دم دھن جانی

پینڈو

جان دینی جاندا اے۔ سیس رکھے تلی اُتے
 ہولی ہولی فوج اندر ہووے صوبیدار پینڈو
 قلعے جا کے توڑ دا اے۔ دشمنناں دے زورناں
 راج بھاگ نوکری دا پکا سیوا دار پینڈو
 کنگھی شرمہ، تیل، شیشہ، تولیا، رومال رکھے
 پٹکے وانگوں گھوٹ کے تے بنھدا دستار پینڈو
 بردی رکھے صاف کر کے چھڑانی لا دندا اے
 نوکری تے جا پدا اے۔ پورا متھانیدار پینڈو
 چھٹی ہوئی نوکری توں واس گھاس پھیراو ہو
 اوسے ترال رکھدا اے لیٹریاں نوں گار پینڈو
 داہناں اندر لیٹنا۔ پڑا نے ہکے گل کرنی
 داریاں دے دھوئیں اندر پھوکاں رہیا مار پینڈو
 ہار تے سیال بھاویں چکڑو گالا دھپت ہو دے

ننگے پیریں کھتی پھر دا پھتے پھتے نارینڈو
 پنڈ اوہو کانوں والی منھی دا دھرننگا رکھے
 ہیمی جو ہنڈا وندا گلچے تے نوار پنڈو
 گوبے جے تھپاؤنے سی سندر ناگرویل کوں
 ایڈی سوہنی کیتی کاہنوں ڈھونڈ کے مٹیار پنڈو
 سیہنی جے لیاندی اوہنوں سوہنی کر کے جانیہی
 رکھے سوہنی چیز وانگوں اوہنوں بھی شنگار پنڈو
 گوبے نوں تھپاؤنڈا تے بٹے چا اسار دا اے
 اگاں اندر ساڑ دا اے پیل و شنگار پنڈو
 لکڑی جے بالدا تے کوئی اوہنوں تھوڑیہی
 کوئے دی جے ویکھدا تے کھنڈا ہزار پنڈو
 لازم ایس سوانی نوں سوانیا نرے وانگے رکھتے
 استری دی استری دا ہودے ڈستے وار پنڈو
 چال بے زمانیاں دی گھراں دی سنبھال پال
 کوئی سیون پروں والی دیوے اوہنوں کمار پنڈو

ہو دے جے خیال والاٹو کے نیلے لیریاں توں
 سھون دھون نال رکھے آپ دی دھار پیڈو
 سوہنے سوہنے بچے اوہدے ہون گے ضرور اگے
 کدی سوہنا رہن دا بے ہو دے حامی کار پیڈو
 محقر، پستو، مانگنوتے چوہے دھبیوں رہن کیوں نہ
 چڑہاں ورگے کھڈے آپے لیندا اے آسا پیڈو
 روشنی مکان اندر چوہیں پاسیں چاہی دی اے
 آکو بوا رکھ دا حویلی دے وچکار پیڈو
 شہر دے موہیاں نوں بھیا تھیا ماردا اے
 پنڈ نوں دی بیک کوئی کرے چا تیار پیڈو
 بوجے پتے، پھتاں اوہڑے گھیاں کوہے صاف کھے
 پھلاں دیاں بوٹیاں دی لاوے چا قطار پیڈو
 محقر تے ہیرا کدھرے کوٹیاں دے ڈیہر لائے
 جھپٹاں آبال کھادے رہو یا اے بیمار پیڈو
 جے دے بچیاں دا سینڈ دے بیٹھے پتھر دے نے

چھڑے نہ بخار، پھرے اکھاں توں پچار پیٹو

چھنے، کانے، یٹرے، بھینگے، اُنھے پتے آون کہتوں

گنگے، تھتھے بولیاں دا ہندا اے بھنڈا ر پیٹو

مکلاں کشمیرے، لٹھے شہریاں نے پاڑنے نے

کھتر روی ہندا اوند اے مکدے لنگار پیٹو

لیف تے رنایاں او ہو جلیاں پڑ دا دے دیاں

جواں دے گر گج اندر پالدار پر وار پیٹو

سانبھ سانبھ رکھدا چٹورے تے بھڑولے اندر

میلے تے بنایاں پچھے ٹاکیاں جو چار پیٹو

ڈھول تے جھرکلی پئے دُوروں چکیاں مار دے نے

مکڑ پیا یر کداحہ لیندا او ہدی سار پیٹو

پاڑ چھے نثار وچوں ادھسا پانی دگی جادے

ٹھٹھے بھاویں آڈ ساری مار دا نہ دھار پیٹو

تلا بھاویں کھو ہندا پراتا ہو یا جا پدا اسے

پیر بھی نہ کدھے کسے ویلے ویلے گار پیٹو

گوڑی، لادی گادی تے کامیاں تے سُدا اے
 بلاں تے سو باگے دی وی کُٹا، وگاڑ پینڈو
 بھٹوں نوں آدھیارے دینا وڈھیا نڈی شان جانے
 توبہ توبہ رجیا تے پھیر کرے کار پینڈو
 یکتو پیا مار دا اے گلّاں توں نہ مار دا اے
 کردا آوندے جاندریاں نوں ٹچاں ہزار پینڈو
 ہینکڑاں نے ماریا اے وڈیا گیان باجھوں
 پیہڑیاں دا دیر کڈھے رکھے پکّی خار پینڈو
 پانی دی نکھی جیہی داری اُتوں جھگڑ کے تے
 سکے بھائی اپنے نوں بھتھیں دیوے مار پینڈو
 نشے وچ مستے نوں تے موت بھی نہ بچدی اے
 ٹھٹھاو کی قبولدا اے ٹھوٹھی دے پیار پینڈو
 جیل، پھانسی، تھانیاں، پکھریاں نے ماریا
 مار دا اے جان تائیں مرن دا نہ مار پینڈو
 گلے گلے اُسے کے مقدّمیاں تے زور پاوے

ہوا، پتا ویج کے دی کرے نہ سہار پینڈو
 اُٹ لئے دکیلا تے پیادیاں تاریخ اُتے
 پیار چوٹڑ شاہاں کولوں آندے ہوا دھار پینڈو
 دڈھیاں دی موت ادہری موت داسمان ہودے
 ناکالوں دڈھاوے بہتانک دے ٹنگار پینڈو
 درہے تے چھماہیاں ادہرے بابے دیاں مکیاں نہ
 سادہ توں فقیر ہو یا رسم دا شکار پینڈو
 کر دا جے دیاہ تے دیاہ ہوندا روں سارے
 بھاویں سارے پینڈو ای ہودے دیندار پینڈو
 چار پٹے ہون جیہڑے پتے اندر جان ادوی
 کنجری پنجا وندا - پنجا وندا پر وار پینڈو
 کہیں دا خیال رکھے - داہدیاں نوں جان دیوے
 کیوں نہ تھیرے مال اندر ہودے مالدار پینڈو
 مٹھریا کسے تھوڑ دلوں بچے لے سُو دلوں
 پینڈ توں لسا دے بھیرے لیچڑ سا ہو کار پینڈو

کڑیاں نوں پڑھاوے نالے مُنڈے نوں سکول گھلے
 آپ بن ہمیش رکھے علم دا وار پینڈو
 سچ جے پچھاوے تے او دیا آگیاں مارے
 نہیں تاں عقل زور دتوں گھٹ نہ ہیشیا پینڈو
 آپوڑ ماں پیسار پریم بھائی چارا قیم رکھے
 پھیر کھیڑی کسرا یہنوں ہووے کیوں خوار پینڈو
 سوئے دتاں توڑ کے تے پانی کھیڑا آون والا
 واڑ مارے بنیاں نوں مارے نہ بھکار پینڈو
 کھوہاں نوں مٹاؤندا تے ہلاں داخیاں مُندا
 ہاڑمی، سوئی گا ہوندا تے لٹا بہسار پینڈو
 مانیاں دا جھاڑ مُندا سَر لیاں کنالال وچوں
 پیلی نوں روڑی دی جے دیندا چٹنی کھار پینڈو
 نٹے پانی جان دیوے ویر نہ کماوے کوئی
 کرے نہ فصولیاں تے پنڈ دا سردار پینڈو
 ہمدَم ایہنوں رب نے نیا مٹا دے دیوے دتے
 سوچ کے جے چلدا تے مُندا نمبر دار پینڈو

جو بھینا سو اب جو بھینا

کل گئی گل دُور دی کی چٹا لائی
 فکر لگا کی بھلاک دا۔ کہ سیرتے آئی
 آج دی گھڑی سلکھنی۔ توں مفت گنوائی
 آج دیہاڑا کم دا۔ کجھ کر لے بھائی
 کل بھلاک نوں جاندے۔ چاہویں سبے جینا
 جو بھینا ہدم جان لے سو اب جو بھینا

نہندی

ہریئے نہندیئے باغاں درج رہندیئے فی
 سالوں اپنا آپ دکھا مویئے
 ہتھ لگدیاں کرنی ایس لال سوہا
 لالی لال دی رکھیں - رُکا مویئے
 رنگ رتے رتے اے فی
 کچھ تاں سالوں بھی گل سمجھا مویئے
 کپڑے رنگ اندر ہمدم رنگیا ای
 لہتے رنگ تے لہتہ دا چار مویئے

آپ کوئی آوندا جانا کسے آپ

گو دی وچ گلاب دی مینوں کہن تریل
 پھیلے پھرے رات دے قدرت کیتا میل
 تار کرن تے چاہڑیا سچے موتی دانگ
 ہولی ہولی آگیا یس بوٹے دی ٹانگ
 چمکوں ڈھلکوں مار دا موتی کون بلا
 بھلے چنگے نوں موڑ کے لینا دل بھرما
 دھن دھنی جس گھٹیا ہتھ اُسے دے جان
 اوس سخی دے ہتھ نوں تیکے کل جہان
 ہمدم ہے جگ جان دا اوسے دا پرتاپ
 آپ نہ کوئی آوندا جانا کسے آپ

گلاب پھل

پھل کھڑیا پھلواڑی مہکی میں بھی کول کھلوتا جا
 بیل پھل پھل - پُل پُل پُل پُل لے پُل پُل پُل پُل نوں چڑھیا جا
 پتے پتے - پتے لکائے - پچھتے جانداں سے نال چدا
 ڈالی ڈالی - ڈالی آندی - روپے رنگا روپ مو

جو آوے ادھ موہت ہو جاوے ۔ پھل پھلاں نوں لے بھرما
 اسے پھل جدوں کوئی توڑے ۔ اوویں لیندا روپ وٹا
 ہتھ ودھایا ۔ توڑ گوا یا ۔ آخر جاندا گل سمجھا
 جد کہیں ہتھیاں توں جاوے ۔ ڈٹھاتے سی او سے جا
 توڑ گواؤ سارا بوٹا ۔ باغ اُجھاڑو بھاویں چا
 دیہندیاں دیہندیاں پیر بہاراں ۔ پھل سے پھل ہزاراں آ
 دیکھو بھاویں عمر اساری ۔ ٹھاکے مول نہ کوئی بھا
 اسے پر توڑیاں ہتھ نہ آوے ۔ ہتھ جووے جھٹ جان چھڈا
 اس مالی دسی کلا نیاری ۔ پھل پھل پھل بنے خود آ
 ہر اک پیاری صورت اندر ۔ بیٹھا آپے نکھ چھپا
 ڈٹھیاں ٹھنڈ پوے نت سینے ۔ دل توڑے لے توڑے جا
 توڑ چڑھے کوئی دلدا مطلب ۔ پھلاں دل نہ ہتھ اٹھا
 اکھیں دیکھ اکھیاں دادارو ۔ حسی ہتھ نہ مول ودھا
 ثابت قدم کہن گئے ہمدم ۔ میرا اکھیا چست تے لا

جگ توں آزاد ہو یا نہیاسرکار دا

عقل تے تدبیر جتھے - مار کے تے مار جاوے
 او دوں بھی پریر سے میرا خیال جھاتی مار دا
 اڑتے جتھے پہنچ کدی ہو دے نہ فرشتیاں نوں
 او دوں بھی اگیرے جاوے مار یا پیار دا
 عقل ایہنوں روکدی اے گتے گتے ٹوکدی اے
 حدوں پر سے چھات پاؤنی کم نہ ہٹیار دا
 ہمدرد ایہنوں روکنا تے ٹوکنا کی کسے ہو یا
 جگ توں آزاد ہو یا نہیاسرکار دا

دکھی داکھرو

پتھر آتے شیشے دیاں پاڑیاں نوں ہائے توبہ
 پانی وانگوں دیکھ لوؤ گاندے جانے اٹھرو
 سچے موتی ہیرے تے جواہر لال زندگی دے
 گھٹے مٹی اندر بے رُ لاندے جانے اٹھرو
 جان لگے چلے جے اُجاڑ کے اُجاڑ ہتھے
 جان نوں وی جان دیاں گھٹاندے جانے اٹھرو
 دھیندے جانے آپے ڈھواندے جانے ڈھارساں نوں
 دچو دچ مینوں بھی جے ڈھانڈے جانے اٹھرو

دھیریاں دی چال تے دلیری والی نکل سکتے

ہمتاں تے حوصلے مٹاندے جاندے اکترو

اپنی عمر دسکے تے چلے جے دگاڑکے تے

جاندیاں بھی کالجے نوں کھانڈے جاندے اکترو

کھلے کھلے ٹڈے نے تاریاں دے دانگ دکھو

جان میری توڑکے دکھاندے جاندے اکترو

اکھاں تے بھوایاں بھاویں چلے اکھوں نکل کے تے

جاندیاں بی اکھیاں دکھاندے جاندے اکترو

پانی پانی ہوئے آپ دس دے نے موہلے دھار

اے پر میری جان نوں سکاندے جاندے اکترو

دھوئے ہوئے جا پردے نے نور دیاں پانیاں دے

جاندے میرا منھ دی دھوا منے جاندے اکترو

زندے جاندے داویاں دے دہن اندر دہن ہوئے

مٹی میری گال کے دکھاندے جاندے اکترو

ساری عمر بہن کے دی پھیر ایناں لبھناں نہ

کہتے ہوئے سُکھاں نوں کسپا ندے جانے اتھرو
 لکھے ہوئے کا غذاں تے ہردن جھاتی مارے نے
 دیل اُتے دیں ہوو پاندے جانے اتھرو
 رینج پیا جا پیدا ستوتاں دی جان دے نے
 ہیریاں دی پاں نے سجا ندے بانے اتھرو
 یاری چلے توڑ کے تے توڑ دا جواب دیکھے
 اکھیاں دی لانی دی گواندے جانے اتھرو
 چنے چٹے موتیاں دے پکیاں انہیں پیا
 موتیاں نوں توڑ کے دکھانے جانے اتھرو
 اک نوں کی یاد کیتا لکھاں نوں برباد کیتا
 تھوڑی بڑی گل نہ سچھانڈے جانے اتھرو
 خمرے کدھی جان اُتے جان دی چڑھائی ہدم
 خمرے کتھے لام ڈوری لانے جانے اتھرو

رستی تیر ہوئی

اچلی وانگوں کنبدی بندی - جیونکر ساز کسے دی بندی
 کوئی پچھتے کی کہے وچساری - ڈرو دی وجدی ورداں ماری
 راگ تیرے وارو پ نہ کوئی - رستی تیرے جیتے ہوئی
 ہمدام پاوے پتہ نشانی - ہووے کسی نہ ایڈھیرانی

گھردا جوگی جوگنا

گھردا جوگی جوگنا - جانے کل سنسار
 تیزہ باسی ہو گیا گل پایا پھسل مار

قطب صاحب دی لائٹ

قطب منارا تینوں آکھیاں جاں قطباں دا تارا
 قطب ستارے وانگوں ہیں توں جگ تے اک چمکارا
 دھن ٹوں دھن بلندی تیری . دھن تیری پکیائی
 ایڈا اچا جا کے سانوں کاہدا کریں اشارہ
 تیرے کول اک لائٹ لوہے دی چندر گپت نشانی
 دو توماں دی شاہی دا توں کھڑا نشان سہارا
 لد گئے اوہ راج قدیمی . راج کسادن والے
 توں بے وارث ننگا سر توں چھٹیک سینے دیج بھارا

ڈھتے گئے محل منارے تیرے مندر مسجد والے
 ہندو مومن دے سیر سایہ دھن تیرا ورتاتا
 دھن توں دھن اُسارن والے - دھن اونہاں دی مایا
 تیری اک نشانی پچھتے - کیتا کیڈ پسارا
 تیرے اُتے جا کے ساڈی بنویں نظر ہو جادے
 ایڈا راج باندی والا - لد گیا و بھارا
 دھلی گل سُنادیں سانوں کہنوں کھڑا اڈیکیں
 میں دیکھاں راج تیرا ہے - آدے کوئی دو بار
 دل دلی دی رونق ہیں - توں شہروں دُور دراڈی
 اڈیاں چُک چُک دیکھیں کی توں سانوں دست نظارا
 قطب دین دا قطب بنایا - ہندم تھم آسمانی
 لوہے وانگوں جمیاں ہو یا تیرا پتھر گارا

یاراں باہجہ اُجاڑاں

باغ بیچے وچھے گلچے - سقاں سقاں چلن پھوہارے
 رنگ برنگے تنولائے - پھلاں بھرے کیا رے
 ٹھنڈی چھاں رکھاں دے ہیٹھاں ٹھنڈ پوے دتھ سینے
 اسے پر تالا کھولیاں اُسدا - گزرے کئی سہینے
 باغ بہاراں لکھ ہزاراں - پاڑ اکھاں یس تاڑاں
 ہمد جنت محل منارے - یاراں باہجہ اُجاڑاں

ویکھ نہ سکیوں

پھل ڈھٹا میں جو بن بھیڑا - سو ہرنا رنگ گلابی
 بیل گروے لے بھوالی - دل نوں سخت بیتابی
 مہتہ دھایا توڑن کارن - پھل زبان ہلائی
 ہمدم مینوں ویکھ نہ سکیوں - تیری دھن نوابی

جتھے بندیاں

پھٹ دیاں پھوٹکاں جہاں نوں برباد کیتا
 مُلک دے دساؤن نوں درکار جتھے بندیاں
 دے دساؤناتے ہساؤنا جیکر چاہو ندست او
 مول سارے جگداس درکار جتھے بندیاں
 ٹہنیاں تے ٹھیل پتر پھل جھکے پریم نال
 بین کسے باغ دی بہار جتھے بندیاں
 میلے لگے جا پدے نے تھاؤں تھائیں سار مانڈے
 سچ پچھو ملک دا شنکار جتھے بندیاں

جتھے دی ہیں دیکھیا اے دیئے اُتے کم آدے
 ساریاں توں قیمتی ہتھیار جتھے بندیاں
 رکھ دین ہتھ اُتے سرہوں نوں جہا کے تے
 کردیاں نہ پدک دا آدھار جتھے بندیاں
 میل جول آدھری برادری داسول ایہو
 وسدیاں پریم تے پیار جتھے بندیاں
 ادھج نیچ ذات تے کمذات نوں نہ دیندیاں نے
 ویر دے نوں دیندیاں نگھار جتھے بندیاں
 ذرہ ذرہ میل کے جہاں چاء آباد کیتا
 مٹھ توں ورتاؤندا کرتار جتھے بندیاں
 اُٹاں نال اُٹاں کوں رکھیاں نے جوڑ کے تے
 کھوہل کھوہل دست دی دیوار جتھے بندیاں
 چھاتیاں دا زور جنہوں باہوہل اکھدے نے
 ہڈ کاٹھ قوم دا بلکار جتھے بندیاں
 دولتاں دے ڈھیر اُتوں چیز جیہڑی ہتھ آدے

کوڑیاں توں لاؤندیاں انبار جتھے بندیاں
 کلا کلا کا نا پیا تیلے دانگوں ٹٹہراے
 مُٹھے دانگوں کھانندیاں نہ مار جتھے بندیاں
 کلتے تے حیرانگی دی کاٹھی پٹی جا پدی اے
 گھوڑیاں تے ہندیاں اسوار جتھے بندیاں
 توں توں میں میں ہوں لگی اٹکے آن گئی ہتھوں
 قوم نے جے دتیاں و سار جتھے بندیاں
 ایہو جیہ جھیلے اندر آوندیاں نے کم ایہو
 موڑ دیاں جاگ دی مہار جتھے بندیاں
 اوکڑاں دیوڑی اوہ سکھاندا سمان دین
 ونڈ دیاں نے اس طرح دے بھار جتھے بندیاں
 دڈھے دڈھے ساگراں نوں چھڑیاں نے پلکا اندر
 ہندیاں نے گھوڑیاں تے پار جتھے بندیاں
 فتح دے میدان اندر جھنڈے سدا جھولے
 دیندیاں نہ مولاں کہ مہرے مار جتھے بندیاں

کتے کسے راج تے دربار جکتے پاؤنانہ
 ہندیاں نے جگ تے سردار جتے بندیاں
 دشمنان دے مورچے نوں پٹ کے آرام لین
 ہتھیاں وچوں کھوندیاں تلوار جتے بندیاں
 دیہندیاں جے اکھ میلی ہوئی بادشاہ دی لے
 تخت اتوں دیندیاں اُتار جتے بندیاں
 بدھ مست پیار پریم دوستی دامنول جانو
 راج بھاگ واسطے درکار جتے بندیاں
 ہمد م جیہڑی قوم ہووے دسناں تہاں اُتے
 جھٹ پٹ کرے اختیار جتے بندیاں

چھج دا دھیان

روح بُت دت وڈیا اے تے عرش اللہ دا دکھیا اے
راجھا بیڑی تے چڑھیا اے چھج ہیر دی دکھی اے
بیڑی چڑھ دیاں چھج تیسار دسی
راجھے پچھیا کیہڑی سرکار دی اے
راج کنوریاں کوئی نواب زادہ
بڑی طبع شوقین سردار دی اے
سلیمان بلقیس دا تخت آندا
رانی جاپ دی کسے دربار دی اے
وڑ اُتری کوئی زمین اُتے
یا اودہ پری سمندروں پار دی اے
جھال زری دی مٹھلی بستر اے
اُتے شان کچھ ہوو نوار دی اے
چھتے سونے دے سون دا مزہ آیا
دُنیا عیش دے دن گزار دی اے

صرف کھٹ تے کھٹیاں روہڑیاں نے
 دستے قیمتی کٹی ہزار دی اے
 دوہرے تہرے اُچھاڑ گدیلیاں نوں
 محقر دانی بھی ریشمی تار دی اے
 بیڑی وچ کیوں مالکاں سٹ چھڈی
 گھریں لوڑ نہ ایس شنگار دی اے
 ایہدے نال سجاؤن عیلیاں نوں
 ایٹھے پیٹی کی کم سوار دی اے
 چمک مار دی بیڑی دی دُول اُتے
 اکھاں سامنے خون گزار دی اے
 ہاتھی دند دا کم ہے عمام ہو یا
 آبنوس ایہہ غیر دیار دی اے
 ہو یا کم ولایتی جاپ دا اے
 کھٹو کی ہوئی کسے اُستاکار دی اے
 جاپے کوئی اُستاد کمال ہندم
 کیتی نقش نقاش ہُشیار دی اے

فتح کرے جو آپا ہمد

پاپ کو لوں بچ جاوے

دل نوں کیچ پوے جس ویلے پیش نہ کوئی جادے
 لوں لوں اُسدا پریم پیالہ رگ رگ دیوچ دھاوے
 جس دل پریمی پریم اُجالا - اوہ کد پاپ کماوے
 تلمن بازی دیہڑا ڈنسا - مورکھ دل تِلکاوے
 رس بھریا دل رس دا مینا - رس چنگا رس پاوے
 رس والا رس نُتدا سارے - بے رس مزہ گواوے
 جو دل اُتے قابو پاوے - ہار کتے نہ کھاوے
 فتح کرے جو آپا ہمد پاپ کو لوں بچ جادے

پھلدا گیان

مٹی وچ ساں کھیڈ دا - مٹی کسے دھاڑے
 مٹی ہر داپوس سی - مٹی دے دھاڑے
 دودھ پیا یا نیروا - مٹی دی مائی
 دودھ چھڈیا تے اوس بھی لے سوتی آئی
 سوہنے سوہنے کپڑے مڑ ساہویں آئے
 بدل عرشوں دس کے اشنان کرائے
 نہاتا دھوتا نکھریا جوڑا جساں پایا -
 پیٹک چھٹائی کرن نے چا شان ودھایا
 کھڑی کئی نوں دیکھ کے - اک چڑھے خمار
 پھل کہایا جگ تے پھلاں دی کیساری
 پھل ہويا جگ توڑیا - اکھاں تے لایا -
 ٹٹا - ونہیا - بُسیا - کوڑے تے آیا
 ہمدم ایس جہاں دا ورتارا ہويا
 پل دے نوں جگ پال دا پلایا سو مویا

بول

بول بلایا آدمی - بول حسن دی کھان
 بول حسن دی کھان ہے - بول راگ دی جان
 ہونٹ ہزارے بولدے - چاہوے کُل جہان
 ہمدَم مٹھے بول توں جاں کراں قربان

کی ہو یا جے وچ بچے کھڑیاں نہ گزراں

کی ہو یا جے وچ بچے کھڑیاں نہ گزراں
 ایس سال کیوں باغ اسا ڈے آیاں نہیں بہاراں
 عرشاں اُتوں کل بہاراں کھڑیاں بنھ قسطاراں
 اے پر ڈاکو بدل راہ تے روکیاں مار کٹاراں
 کڑک ڈرایا ظالم ایسا سہمیاں سندرناں
 بجلی لٹکی چھاتی پائی ۔ سر چلیاں تلواراں
 لکڑ کوہر جھکھڑ داء بھیرا بھنق لیا ٹھنڈ کھاراں
 پانی پانی پریت ہوئے ۔ دستیا موہے دھاراں
 بوئے مار ہوئی جگ سارے ۔ کتھے عرض گزاراں
 رستے بنھ بہایاں ہمتدم آیاں نہیں بہاراں

آخری ملاقات

ساڈی سُنیں نہ کوئی جواب دیویں
 جانی جائیں نہ جی نوں کھتس کے تے
 یترے جاندیاں جاندی اے جان ساڈی
 چلیوں چار دن کھٹیاں دس کے تے
 جاندی وار کیہہ اکھیاں پھیریاں فی
 جاویں پتہ نشان دس کے تے
 بدستے داس چلیوں اگے لگ ہمد
 بھاویں گھراں توں آیا سیس نس کے تے

لنگوٹی

اسی ہوئے رانجھا ترے پاسیاں تے
 نہیں ہارنا جوگی دی گوڑی نوں
 ایہہ گوٹی مخلوق دا بھیت دیوے
 متھوں سٹنا نہیں گھسوڑی نوں
 لگے جھکھ تے اُٹھ کے بھال کریٹے
 بہہ کے نہیں اڈیکنا روڑی نوں
 ایس پیٹ دا حق پیٹ ناہیں
 منگ دیونا ایس جھنجوڑی نوں

بے کر منگیاں ملے نہ خیر کہ ضرور
 بھر دیونا ایس دی بوٹڑی نوں
 ہری دیکھ بوٹی کوئی گھوٹ، لینی
 نہیں تاں پھاک جاویں اُن گھوٹڑی نوں
 ایہہ دُنیا مثال اک رن دی اے
 دوست سمجھ نہ ایس بے ادٹڑی نوں
 رکھیں پیر اپنا سمجھ سوچ کے تے
 لکھاں عیب لاگو عمر چھوٹڑی نوں
 جتی ستی رہو ایس میدان اندر
 پوی حوصلہ وڈا دے بوٹڑی نوں
 ایس بوٹڑی نوں کوں بنھ رکھیں
 ایہہ ٹوٹی شیطان دی بوٹڑی نوں
 ایہہ بوٹڑی دگے بے مول ناہیں
 پھیر دیکھ اپنی دیہی بوٹڑی نوں
 ایہہ وہی شیطان دی ہے کھوتی

بے تقویٰ نہ ہوں دے کھوڑی نوں
 ایہہ کھوڑیوں کھری ددھیک ہودے
 خوب سمجھ دی جوگ دی سوڑی نوں
 سوئی بیٹھ جاں رکھیا کھوڑی نوں
 پھیر چڑھیں گا حق دی چوڑی نوں
 ایہہ کھوتی براق دی بھین ہودے
 قائم رکھیں جے ایس لنگوڑی نوں
 نعرہ مار الحق دا مست رہنا
 نیڑے آون نہ دے کسے چوڑی نوں
 ایہہ اصل انسان دا ہے پڑوا
 پردہ مشرم تے ننگ لنگوڑی نوں
 من مار ہنکار نہ جھوٹے بولیں
 جھوٹے ساڑ دا دلاں دی بوڑی نوں
 ہمدرد فقر دے بھین دا پاس رکھیں
 غصے کرتی نہ حق دے چوڑی نوں

صبح

تارا چڑھ دیاں تار مسافر اں لوں
 جناں منزلاں ملتیاں ٹھانیاں نے
 رانجھا یار بھی اُٹھ تیار ہويا
 ہوئی صبح ہزار نشانیاں نے
 کہیا سماں عجیب معلوم ہووے
 اللہ والیاں نوں قدر دانیاں نے
 بدل رحمتاں نور دی جھڑی لگی
 ہوياں خلق اُتے مہربانیاں نے
 اوہناں غافلان ایس دی سار کتھے
 جناں نوں بہ چادر اں تانیاں نے
 ایس گھڑی مراد دی دیکھ کلا
 اُٹھ رب نوں لٹیا بانیاں نے
 بھارا رانجھے دے لیا تہ قدر ہوئی

خواب وچ بُلایا اے ہانیاں نے
 واہو دھا پتن آتے آن بیٹھا
 چُتے قدم جھناں دے پانیاں لے
 بیڑی ہوئی تیار اسوار ہویاں
 جیہڑی پار سواریاں جانیاں نے
 رانجھن یار نوں کوئی نہ پچھدا اے
 جنہیں خدمتاں مفت کرائیاں نے
 حاضر ہو گیا رب دا نام لے کے
 کرو پار بڑیاں مہربانیاں نے
 ہتھ جوڑ کے بیڑی تے پیر دیتا
 لڈن مٹھ نے کڈھیاں آئیاں نے
 پیسہ نہیں تے کھڑا رہو دور ہو کے
 اساں سنگتاں ہور بہانیاں نے
 پیوں جھکھیاں دے نہیں یار ہمدَم
 کسے سُنیاں نہیں کہانیاں نے

کھم دا ویلا

منت کوئی نہ من دا - من دا نہ ہاڑا
 روکے رُکے نہ ٹوکیاں - وجے نہ داڑا
 ہتھ دے وج نہ آؤندا - ایہہ ڈوجا ساڑا
 گھڑی پہریل چھن دا - سو پاوے پاڑا
 ہتھوں ویلا نکلیا مُر ہتھ نہ آؤنا
 ہتھم دقت گوا کے پچھوں نہ تاؤنا

جیکر اپنا آپ مٹا دیندوں

ایویں غفلت اندر کھوئی عمر ساری ایہو مور کھار بول مٹا دیندوں
 سجدہ زمین تے قسبیں گزار کے تے توں تاں عرش افرش دکھا دیندوں
 پترے پیراندی خاک اکسیر مہندی پتلی نار دی نور بنسا دیندوں
 ہتھم یار توں یار نوں پالیندوں - جیکر اپنا آپ گوا دیندوں

پھل

دیندیاں اسی پھل نوں ایہہ رولا پایا کھیاں نے
 ساڈے کولوں پچھو سارے باغ دی بہار پھل
 سُن دیاں اسی پتی پتی ڈگ اودھری بیٹھ اُتے
 دھرت اُتے آؤندیاں اسی رُتاں زار و زار پھل
 اگے ہو کے پچھیا تے پندیاں اسی کہن لگا
 داری تیرے نام اُتوں میرے جیسے ہزار پھل
 پھلاں پھلاں وچ بھی نے دیر نے کوڑھنڈے
 ہلبلاں دا بھاگ کسے بھورے دا پیار پھل
 اگ لاواں سو جھجھتے سو پیناں نوں پس ڈیلے
 اک دی نہ رہیا لتے سارے اسی دسار پھل
 جان دے جے جان توڑی جائیگی کر توت ہتھوں
 منگدے نہ رنگ تے خوشبو اں دا شنگار پھل
 میرے کولوں پچھناں ایں چوتھ دی میں گل دتاں

کسے چنگی چھبج دتے ہوئے سی تیار پھل
 جاندا جاندارہ گیا میں ایسے ہی دماغ دہج
 ہندے سدا باغ دی بہارتے شنگار پھل
 پرسوں کسے سورے دی موت ہوئی پس ویلے
 کولوں دی بھی لنگھدے میں ڈٹھے بیشمار پھل
 پھیر بھی بھلیکھا ایہو لگا رہیا جان تائیں
 مٹی ہیٹھاں جان گئے تے ہون گے غوار پھل
 کل کتے ایس وئے سہرا سی تیار ہويا
 بنھ کے قطاراں آئے اگے وار وار پھل
 پڑ وہ آیا اکھیاں تے لڑی نہ وچار میری
 چلے میرے نالوں ایہہ بھی توڑ کے پیار پھل
 تڑکے تیرے آؤن کولوں پہلاں کوئی پیر سارا
 باغ توں مہا نجلے امی گئے فی دربار پھل
 مندرائ تے سجداں مے جان والے مڑی جانڈے
 کھڑے فی پھایریاں نے سارے اسی اُتار پھل
 بھساگاں والے گجریاں تے پہنچیا ندی موج لین

دھرو جیہڑے بنے کسے گلے دانی مار پھل
 مجلسا ندے بہن والے ایٹھے کدوں انگڑے نے
 صدق والے ڈھونڈ دے نی پیر دا مزار پھل
 جت دے میدان ایہو جت اینوں آکھ دے نی
 نوکرے دے نوکرے اسی لے گیا عطار پھل
 لے گیا عطار جیہڑے آئے نی ہزار کم
 کر دے نی بیماریاں تے اپنی بی مار پھل
 عرق کیوڑہ شربتاں تے کاہڑیاں نوں کاہڑ دے
 ہوئے چٹنی مالوے گلقتند تے اچار پھل
 روح بھاویں کھچدے نے روح دے بنان والے
 گاندھی والے پھل ڈٹھے پھلاندے سردار پھل
 عطر تے عنبر ہو کے شیشاں دے رہن والے
 ہمندے نے حسینا ندے بھی حسن داندگار پھل
 سدھراں مرادیں پیاں دلایاں تے پجاریاں نے
 پچھوں بھاویں کوڑیاں تے ہوئے نی خواہ پھل
 ڈٹھا اسی شوقین اکھیں ایہو جیہڑا ٹری جاتا

میرے کولوں توڑیا سوہنے ادا سار پھل
جاندی داری اکھیا سو جانا کیہڑے تخت کے توں“

مار گیا بولی ایہہ بھی مینوں گئے مار پھل
زندگی والا بہہ اوہناں دھونڈ کے خرید لیا

میرے کولوں چنگے جیہڑے وکے فی بازار پھل
کلا پیا تگدا ساں ایسے گلے جھکدا ساں

میرے نال ٹرن والا رہیا نہ کوئی یار پھل
ایسے وچ آن کے تے مینوں تیرے ساتھیاں نے

یا دیا کرا یا ہندے باغ دی بہار پھل
چلبیاں میں اوہناں پہ کچھ باغ نوں سلام کہکے

پتا بھی نہ دس گئے فی جیہڑے جاندی وار پھل
چھاں ماری زندگی دی ٹیسی اتوں موت وکے

یاراں دے دھچھوڑیاں دی ہار وٹوں مار پھل
ہمدم اینہوں یا دیا پریم نہن اکھ واسے

اپنی وڈیا فی بھی نہ سکيا سہار پھل

گھڑی

چنگی گھڑی وقت دی پورے دجے و جاوے
ہر اک ادے نوں چاہوے اُسے دے گیت گاوے
ہک ہک کرے سُہانی دُنیا دے دل حیرانی
ایسی آواز پیاری بچہ بھی کن نوں لاوے
دُنیا دا آؤنا جانا ہتھ پیر دا ہلانا
ایسے دی سوئی بیٹھاں دیلے تے آوے جاوے
دیلے تے آپ چلدی دیلے تے تار گھل دی
نوکر کرے سلاماں راجا بھی سر نواوے
تے پئے نے آتر سرتے کھڑی جے حاضر
ایسی کلا ہلاوے دیلے چا جگاوے
دیلے تے ہلدی اے مطلب تے چلدی اے
دیلے تے چلیاں نوں منزل تے چاہی پچاوے
بوہجے پئی سنجاپے چلدی رہے نت آپے

سچ بول دی ہمیشہ سو بھسا ہزار پاوے
 دیلا کہے خدائی ویلے دانان سچائی
 دے پیسے تے ٹریا جاوے کدھرے خطانہ کھاوے
 ہر اک گھڑی پچھانے گھڑیاں دی قدر جانے
 دنیا تے مان پاوے دیلا نہ جو کھنجاوے
 دیلے دا کارخانہ ویلے دا کُل زمانہ
 چلدی رہے جدوں تک تہ تک گھڑی کہاوے
 ہمد م چلیں تے سونا ایویں نہ کچھ بھی ہونا
 پُر زہ کوئی جے وگرے پتل دُمل نہ پاوے

بے پرواہ راجے

جلد اے راج میرا مینوں کی سوراج نال
 بدھے سارے حکم دے نے فکر کیہڑی گلد
 گلد اے موم دانگوں بویا بھی اشاریاں تے
 حکم دے بغیر کوئی پتہ بھی نہ ہلد
 ہلد بھی پھالا میرے آسرے تے ہلد اے
 مینوں کی کوئی زور دے کسے باہو بند
 ہلد اے پانی میرا تیل کنہوں آکھارے نے
 بھلا کیہڑی تھوڑ پچھے ایویں رہواں جلد
 جلد ابھی حال سارا مٹی ہو یا جا پدا اے
 آگ دا بھبا کا بھی نہ جوش میرا جھلد
 جھلد اے پکھے مینوں وادال دے جھلان والا
 سورج جہیا سورما بھی آن چھتے ڈھلد
 ڈھلد اے روپ میرا عمر ساری جا پدا اے

کوئی بھی نہ دیکھ کے تے تاب میری جھلدا

جھلدا جہان سارا جھل ہویا جھلیاں نوں

جہنوں بھی وگاریاواں حکم ناہیں ملدا

ملدا نہ عیش و توں سچ تے انصاف کیتھے

سزے بکے شہدیاں دا ہور سینہ سلدا

سلدا خیال کیتھے رحم تے نہ سئل مینوں

آوے جو فریاد لے کے ہور اوہنوں کھلدا

کھلدا نہ مول کوئی سامنے رعایا وچوں

عقل تے دماغ کیہڑا میسر کرناں رلدا

رلدا رعایا دا خیال کیتھے راجیاں نوں

باغیاں نوں آن کے برطانیہ جے ولدا

ولدا ایس جانڈیاں نوں جدوں مینوں لوڑ ہو دے

دھکے شاہی راج میرا پتہ جیویں کھلدا

کھلدا کی پتہ ہو یا اج تے ہے راج ہمدم

مینوں کسے پچھاں نہ جدوں ہو یا چلدا

آنسو

روزِ عیدِ سعید ہے جان میری
 تیری یاد وچ ڈگے دو چار آنسو
 سونا چیز کی صد تہِ حسن و بے
 مٹے دار کے درِ شہوار آنسو
 آنسو خون دے رویا جاں عشقِ اندر
 نوکِ پلک تے آن کے کہن لگے
 عاشق اس طرح آبرو رہوے تیری
 رہوے سرخرو بر سرِ دار آنسو
 اوہدا عالمِ حسن سبحان اللہ
 اوہدا جوشِ جوانی کچھ ہو رای اے
 چلی نہرِ نوری چمن دہر اندر
 ہوئے رواں جاں سرِ رخسار آنسو
 ایسے دستِ دے نے مسلمان سارے
 میاں قال بھی حافظِ قرآن دے

رُخِ کعبہ تے پھیر حیران ہاں میں
 کاہدے واسطے بنے زناں آلسو
 ہمدَمِ حسرت و اُلفت جتان کارن
 چشمِ یار تھیں اکھیاں مار دے رہے
 نہ میں تیاں تے اکھاں پونجہ دے رہے
آخر ہو گئے گلے دا مار آلسو

ہمدَمِ حشر تک کل انتظار تیرا

ترے جلوے پٹے تینوں عیاں کر دے
 لگیا رہنا ہے کس ورکار تیرا
 چنگا لک لے توں کد تک لگیا رہینگا
 آخر اک دن تے ہوسی دیدار تیرا
 آپے ساری خدائی دے سامنے توں
 پیا چھپینگا کی اے اظہار تیرا
 تقوڑے عرصے لئی ناز برداریاں نے
 ہمدَمِ حشر تک کل انتظار تیرا

گیسو موسیٰ کلیم اللہ ٹھہرے

ابے نہ ہستی دی خبر کوئی
 نظر عاشقاں دی رشکِ حورِ پیا
 آیا زلف دے ہیٹھ ہے خال کدھرے
 میرے دل تے یاں سنگِ چورِ پیا
 رُخ یار تے ذاتِ الہِ دچوں
 جوشِ وحدتِ حقیں ٹٹ کے تو پیا
 گیسو موسیٰ کلیم اللہ ٹھہرے
 اتے خاں ہمدِم بسلیا طورِ پیا

سراپا

آ سمجھ ہُن صند نوں جان بھی دیہ
 مینوں مفت دج پٹی تشہیر نہ کر
 تو سن حسن تے چل خود کام آیا
 آج ردّ توں اوہدی تدبیر نہ کر
 چلی قلم تے سر پہ قلم تیرا
 میرے یار دل نظر تقدیر نہ کر

شکل نور دی صورت انسان اندر
 حوراں دید نوں آؤن زمین اُتے
 جُستہ شوخ راحت سر و قدرِ رحمت
 ناز ختم ہو یا - نازین اُتے
 اوس قامت قیامت داد مچھڑ دے
 مینوں نوار توں میری ضمیر نہ کر
 دُنک کھان نہ مار سیاد کدھرے

گیسویار تے کرنی تقریر چھڑ دے
 تار تار دِچّ اک جہان پھسیا
 نہیں امید ایہہ تینوں زنجیر چھڑ دے
 چٹے اکھاں دچہ لکھاں سنگھو پھڑ دے
 والیسل دی زاہد تفسیر نہ کر

اوہرے ماہ جیوں لوں دیکھ کے تے
 آن فان دچ قسمر دو تک ہويا
 کہکشاں کیستہ قتل عام اپنا
 اوہری مانگ تے ہو راہی شک ہويا
 جنہیں نظر کیتی اوہ برباد ہويا
 آج دیدار توں فلک بے پیر نہ کر

مشکل ہمسری اوسدے دیدیاں دی
 گلاں کرنیاں صرف سکھالیاں نے
 ٹٹ گئے باوام نگاہ اندر
 مونہہ موڑیا صاف دونالیاں نے

آہو ہوئے فرار توں کون نرگس
 مفت اپنی جان ظہیر نہ کر
 بھواں یار محراب نے دہج کجے
 کر دے سجدے تے سجدے ہزار دے
 سدا چلے کمان داف کر مینوں
 ادہ تلوار تے ہی تلوار دے
 کہتے توں بھی نہ آجائیں تیغ ہیٹھاں
 ایڈی ابرو دی یاد شمشیر نہ کر
 پلکاں کاتیاں قہر خدا دا اے
 کی ہو یا بے کولیاں کولیاں نے
 اک نظر دے دج قربان جاداں
 گڈیاں عاشقاں واسطے سولیاں نے
 اک پنک دج دار نصیب ہو دے
 اینہاں تیراں دی صفت اے تیر نہ کر
 بیٹی الف یا گھاٹ ایہہ حسن دا اے

کر دے سیر عاشق لکھاں آکے تے
 کُٹا نور تلوار دی دھار اُتے
 کوہ طور جلیا رشک کھا کے تے
 کتے تیرے تے فیر نہ ہو جاوے
 اے بندوق توں اوہدر نظیر نہ کر
 ڈگے مڑ کا رخسار توں جھڑن موتی
 پارے دانگ قطرے سیم وزر ٹائل
 ناقص شیشے دی گناں حیرانگی کی
 عکس پوے تے پریاں دے پر ٹٹن
 اُس آئینہ قدرت دی تاب کتھے
 توں مقابله بدر منسیر نہ کر

سحر سامری ادھری زبان اندر
 لال پری جیہے ہون قربان کیوں نہ
 دند ویکمہ سچے موتی کھان ہیرے
 صدقے لبیاں توں نعل مر جان کیوں نہ

ہٹ بناوٹی سُرخِ دی توڑناہیں
برگ پان تو غسستد بیر نہ کر

پارے دانگ نہ اُڈوا نظر آواں
 رُخ آتشین ہے کدی چھو بیٹھاں
 غصہ آگیا ہے شاہ حسن تائیں
 کہتے جان تھیں ہتھ نہ دھو بیٹھاں
 اوہ بیباک آچھڑ دے دیہم اتنا
ایڑا حوصلہ طبع شریہ نہ کر

پوری بُندی اے اج مرادِ لدی
 بکل جائے حسرت تے بخار میرا
 اوہ رقیب ظالم تیرا واسطہ کی
 بھاویں بولے نہ بولے اوہ یار میرا
 آ باز ایہہ دل نہ توڑ ہم قدم
 عرش اللہ کبخت تسخیر نہ کر

مہٹی

اُسکو پہرہ نہ پیا سوار مہٹی
 کرنا ایں اپنی آپ خوار مہٹی
 رہو میں بن شہن عطر غنیر لاویں
 ایہہ وجود تیرا آخر کار مہٹی
 چھج مٹلی بھی تینوں چھج دی اے
 تیری مہٹی مٹیں ہو سی ہزار مہٹی
 رتبہ خاکیاں نوں ہمدن لوریاں سے
 سکتے مسوں نہ دیش اُتار مہٹی

پورا کامل ہے مراک کمال اندر

آس مان سب میوے تباہ ہندے

آسمان جہ آدے خیال اندر

جال سٹیا ایس نے جان کہتے

ساری دُنیا ہے ایسے جہالی اندر

ساڈا فلک نہ فلک دا بھید پاوے

سو سو چال دیندا اک اک چال اندر

ایس چرخ بے پیراوہ چرخ دتے

ذرا امن ٹاپیں کسے حال اندر

سچ پچھو تے دشمن جان ساڈا

پورا کامل ہے ہر اک کمال اندر

ایہہ سین دا پردہ نہ رکھے پردہ

ہوئے ننگ پچھے اسی ننگ مرمر

ایہنے نواں اسی رنگ دکھایا اے

جدوں ڈٹھا کوئی نواں رنگ مرمر

اوہ بُتِ سیما ب کہ سنگ مرمر

ہائے اُتر سی سی اوہی سنگ مرمر

کوئی پتہ نہیں لگدا کئی سکتے

دن رات ہاں اوسدی بھال اندر

سچ پچھو تے دشمن جان ساڈا

پورا کامل ہے ہر پاک کمال اندر

فوراً طبع دے دج فساد آوے

جدوں یاد اوہ بانی فساد آوے

حشر تیک نہ خواب دج خواب آوے

خواب دج جے ستم ایجاد آوے

اتھو پہر گھٹلا رہنا دار ہیٹھاں

پلک پلک محبوب دی یاد آوے

سدا چہے کمان دا فسکھ مینوں

اوس ابرو کمان دی بھال اندر

سچ چھپتے دشمن جان ساڈا
پورا کامل ہے ہر اک کمال اندر

نتو نتو داء کردائیں سودائی ہو یا
 اک بے چارہ بنیا میں بچارہ بن بن
 پارہ دل میرا ہو یا پارہ پارہ
 پیلا اڈ دا اسے ہر دم پارہ بن بن
 اوہدے حسن ماہتابی دی ماہتابی

لالی اک میہ سے وال وال اندر
 سچ چھپتے دشمن جان ساڈا
پورا کامل ہے ہر اک کمال اندر

گیا واہ ویلا رہیسا داء ویلا
 آخر آہ و فغاں تے لک بدھا

اوہدی جان پہچان نہ مول مینوں
 مفت جان پہچان تے لک بدھا
 اوہدے لبہاں تے دندان دی یاد اندر
 بیرے کھا - مر جان تے لک بدھا

ہمدم لکھی پیشانی دی پیش آئی
 واسے قسمت ہاں عجب جنجال اندر
 سچ پچھو سوتے دشمن جان ساوا
 پورا کامل ہے ہر اک کمال اندر

نہیں گلے تے میرے شمشیر بدلی

رکھی ہوئی ہے ابے بحال اوہنے
 نہیں گلے تے میرے شمشیر بدلی
 قاتل کس طرح چھڑے رہا کر کے
 ابے تیک نہیں میری تقدیر بدلی
 اوہے وقت اہی میری تقدیر بدلی
 جد یار دی کوئی تدبیر بدلی
 خبرے آیا کی اوہنوں خیال ہمدم
 میرے ہتھوں وچ اوہدی تصویر بدلی

بلبل و اجنازہ

پتی یا سمن یا س نصیب ہووے
 بلبل موئی چمن سو گوار کیتا
 کرنا رتدا ویکھ ڈک مویا کرنا
 اتے موتیا موت مڑدار کیتا
 چنبہ سبھہ اچنبہ تنویر ہویا
 گیندا اکھندا ہے اچھا نہ یار کیتا
 گل بکاڈلی گوئی گل ناہیں
 گریبان کیسو تار تار کیتا
 پوست پوست دانشہ بھلا بھٹھا
 گل انار نے جگر انار کیتا
 نرگس تگدہ سی پتی حیران ہو کے
 سوسن پت دی نیلا رخسار کیتا
 گل شہبہ دی نہ کوئی شبیہ دے
 غم نے پارہ پارہ پاسے دار کیتا

مہندی مہندی ہو گئی قسمت جہدیاں اسی
 ہے با د ا م بھی د ا م وچکار کیتا
 پتر پتر نوں مار کے شوخ چلتی
 شاخ شاخ تائیں بیقرار کیتا
 رو رو انبیاں اکھیاں انبیاں نے
 تے انار نے سینہ فگار کیتا
 جتوں پایا لباس اچ مانتی ایس
 اتے سیدب آسیبے خوار کیتا
 آرو وند پھر یا آڑاں ڈھونڈ کے تے
 ڈوری یار دی نے شرمسار کیتا
 غم دے سنتری گھیریا سنترے لوں
 تے چکودرا خوار بازار کیتا
 ناخ مار ناخن پچھیا جسم اپنا
 گئے گوچے نہیں غم اٹھا کیتا
 چھٹی کیلے دی چھٹی مخلوق ساری
 تے انگور نے بدن انگلیاں کیتا

کُنب کُنیا حادثہ دیکھ کے تے
 تے اخروٹ نے کھوٹ بیار کیتا
 کھٹی کھٹی کھٹی کٹی شو دین ہو کے
 عسہر غم کھا دی نہ شنگا کیتا
 گل گل گل تے روندی آکھدی اے
 سانوں کھٹیاں مٹھیاں خوار کیتا
 انجیسہ زوں غماں زنجیسہ پالی
 خاراں نال سینہ خار خار کیتا
 تے پھلوئے پھلوئے نوں بکھل آئے
 آتش ہجر گمشدین لالہ زار کیتا
 دیکھ داکھہ ایہہ حادثہ داکھہ آکھیں
 گچھا ہوئی نہ سخن اظہار کیتا
 پستہ جہیا پستہ روندہ رہیا آخر
 کیتا صبر جاں سبھناں پیار کیتا
 ہو یا پانی گلاب گلاب بنسیا
 دتا غسل بلبیل ہمکنار کیتا

جیہڑے بچے گلبرگ سیون کفن پایا
 مالی لاشے نوں جلدی تیار کیستا
 آؤ پڑھو جنازہ آوازہ ہویا
 آئے طاثر سب کوچ سردار کیستا
 طوطا، مینا، چکورا، لٹور، قمری
 خر سو ہر ہر آگرم بازار کیستا
 سرخ، اگن، ممولے، تے مورا بتر
 کوئل کسیاں نوں نال بزار کیستا
 بھور جیہے بھی آن بشریک ہوئے
 جنہاں عاشق دی جان تے دار کیستا
 رلے خمرے کبوتر جماعت اندر
 باز مولوی جتہ قطار کیستا
 برسر موقعہ حضرت مہما پہنچا
 سبھناں آگے امام تعلیاء کیستا
 پڑھیا گیا جنازہ تے واہ قسمت
 عاشق زار نوں برسر مزار کیستا
 رکھی نہ اندر گل نوں سوئی پُبل

اُچّا ڈھیر چا وِج گلزار کیستا
 جنہیں سنی اوبدی داستانِ غم دی
 اوسے شاعر نے شعر تیار کیستا
 ہمدِ پایہ شہادت دایا عاشق
 اتے صبرِ سبھناں آخر کار کیستا

فُطُورِ بَال

اوہ شاہِ خوباں محبوبِ عالم
 کلِ عمر اندر چوداں سال دا اے
 نازِ نال چکے قدمِ کم سنی تھیں
 پایا بھیت نہ اوس دی چال دا اے
 اوس دلبر دی ناز و ادا دیکھی
 رکھے شوقِ اعلیٰ فٹِ بال دا اے
 سمجھے گیند تائیں عاشق زار اپنا
 طرفہ اوس دے عجب خیال دا اے
 مار ٹھوکراں کرے پامال اوہنوں
 چلے زمین تے کدی اچھا لدا اے

بگ مار کے گیند نوں کرے تارا
 ایہہ ہنر اُس با کمال دا اے
 ہمنازاں دی کلو بچاؤ اندا اے
 پر آپ دونی مٹی بالدا اے
 کدی پرے چا وروں درکاردا اے
 کدی نسدے نوں جاسنبھالدا اے
 جدھر چاہو نندا اودھر دوڑا وندا اے
 کدی حد تھیں باہر نکالدا اے
 اوہدی مرضی تھیں ذرا خلاف ہووے
 کی بیان پھر اوس ملال دا اے
 جے امید بر آئی تے کی ہو یا
 صرف ہنس کے گل نوں ٹالدا اے
 چاہیے اوسدی کجھ تے جزا دینی
 سگوں اکھیاں کڈھ دیکھالدا اے
 اوہو مٹو کراں پھر نصیب اوہدے
 کتھے نام و نشان وصالدا اے
 سہندا دکھ نہ ذرا بھی عذر کردا
 ایہہ گیند بھی ہمدَم دے تالدا اے

رَبِّ دِسدا

بُت پو جئے دے دے وچ بھی سبب دسدا
 ایہہ بھی رب دے نظارے دا دُھب دسدا
 مہر اندر ہر - ہر تھاں او سے دی خبر
 کسے چھب وچ دیکھو او ہو چھب دسدا
 دُکھا طور دا پہاڑ پیا سڑ دا دے جھاڑ
 او سے اگ وچوں موسے نوں جے رب دسدا
 سانس جانریاں اسی چھب کھلے باہر دبا دب
 کوئی شیر اندر مار دا اے کھب دسدا
 ہمد دے دے رب دے خالی کپڑی چھب
 بنیا او سے دا پسا را سانوں سب دسدا

دم

دم دے دم اُتے ماریں دم ہر دم
 یک دم دم گرسی دے کسے دم تینوں
 دم و مبار دسدا - دم بھی دم جھوٹھا
 جھوٹے دم دیندا دم بدم تینوں
 دم دا دم نہ دم دا دم کھاویں
 رہے یا دے ایسا دم تینوں
 بے دم نوں دم بھی دم ناہیں
 پئے دم لکھال ہمد تینوں

اک دن میں بھی دکھا محبوب اپنا

جیوں عشاق معشوق دے عشق اندر
 حسنة حال اے پریشان پھر دے
 اک دن میں بھی دکھا محبوب اپنا
 ایسے وحشت دے وچ غلطان پھر دے
 لیا غسل محبوب نے بال بکھرے
 گویا کالیاں گھٹاں چڑھ آٹیاں نے
 قطرہ قطرہ پئے گیسو ٹپکاوندے نے
 چمن حسن تے مینہ برسان پھر دے
 رخ انور پوشیدہ ہے وچ زلفاں
 یا کہ چند بدلی اندر آگیا اے
 جدوں گیسو ہوا اڈا وندی اے
 قمر و شمس و یمن پئے پریشان پھر دے
 الٹ الٹ کے زلفاں لے دنگیا اے
 کنگھی پھیرن تے جہڑا تختاریسی
 جدوں کنگھی حسین نوں ہو چکی
 خدمتگار چمکی عطر و ان پھر دے
 لایا عطر غنیمت نو شاگ پائی
 دیکھے نظر بھر کے سون تاب رکھا
 تنگ ٹاکھر اسی قہقہہ دیوار اودھا
 ویکھن والٹرے کئی حیران پھر دے
 آخر ناز و اکر باہر آئے

کئی حاضر سن ناز بردار ادا تھے
 تو سن حسن تے آپ اسوار ہو کے
 قتل گاہ دے وچ میدان پھر دے
 کون حاضر ہے سیس کٹا دے نوں
 اتنا سخن پکار فرمایو نے
 جاں نشاری دا جو دم مار دے سن
 پسندے اونہاں دا بے امتحان پھر دے
 کہ ہرے غال صیاد نے جال لایا
 بھا ہی زلف دی بھوان کمان کہ ہرے
 میرا طائر دل اکو عزیزینوں
 کئی ہزار پئے اوہنوں پھسان پھر دے
 ایسی بدلی ہے آکے ہوا ہین تے
 پھر دے اسی آوارہ دیدار کارن
 تے رقیب ساڈے کوچے یار اندر
 سانوں دیکھ کے سداستان پھر دے
 ستمگار ایسا اوہ محبوب ہمدرد
 جس دی تیغ نگاہ دا اکٹھیا میں
 فتنہ محشر بھی اودے ہر قدم اُتے
 پئے ہو وندے سدا قربان پھر دے